

การพัฒนามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย

ชิษณุพงศ์ พรหมมีเดช¹ สุขสมัย สุทธิบัติ² อุทัย อาทิวะ³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยในประเทศไทย (2) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย (3) วิเคราะห์และเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยระหว่างกฎหมายของไทยกับกฎหมายต่างประเทศ และ (4) พัฒนาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยในประเทศไทยให้เหมาะสม โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและแปลความหมายจากการเปรียบเทียบ

ผลการวิจัย พบว่า (1) สัญชาติของพนักงานรักษาความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 34 กำหนดผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องมีสัญชาติไทยเท่านั้น ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการขาดแคลนแรงงานพนักงานรักษาความปลอดภัย และเป็นการส่งเสริมการพัฒนายโยบายและข้อกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับการรับแรงงานข้ามชาติ (2) การคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการจ้างงานพนักงานรักษาความปลอดภัยของแรงงานข้ามชาติเกี่ยวกับสัญญาจ้างแรงงานยังไม่มีบทบัญญัติ รวมทั้งคุณภาพมาตรฐานเกี่ยวกับการฝึกอบรม และการกำหนดเวลาทำงานปกติและค่าตอบแทนทำงานในเวลาทำงานปกติยังไม่เหมาะสมและเป็นธรรม และ (3) การควบคุมดูแลองค์กรธุรกิจรักษาความปลอดภัย ยังขาดผู้เชี่ยวชาญและการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัยที่ชัดเจน ทำให้ขาดการส่งเสริมและดูแลเรื่องจรรยาบรรณของบริษัทและพนักงานรักษาความปลอดภัย

คำสำคัญ: ธุรกิจรักษาความปลอดภัย; แรงงานข้ามชาติ; พนักงานรักษาความปลอดภัย;

พระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

ชิษณุพงศ์ พรหมมีเดช, สุขสมัย สุทธิบัติ และอุทัย อาทิวะ. (2566). การพัฒนามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย. *วารสารดุชนิพนธ์ทางสังคมศาสตร์*, 13(2), 557-570.

¹ หลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: chit2512@hotmail.com

² คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ สำนักงานอัยการสูงสุด

The Development of Legal Measures Related to Security Business

Chitsanupong Pormmeedech¹ Suksamai Suthibodee² Utai Artiuate³

Abstract

This research article aims to study (1) legal problems related to security business in Thailand; (2) concepts and theories related to the security business; (3) analyze and compare legal measures related to security business between Thai and foreign laws; and (4) develop and improve the law on legal measures related to security business in Thailand to be appropriate by using a qualitative research method and collecting data through documentary research, in-depth interviews and focus group discussion and analyzed the data by using content analysis techniques and comparison interpretation.

Findings are as follows: (1) The nationality of security guards: The Security Act, B.E. 2558, Section 34 designates that applicants for security guard licenses must have Thai nationality only. This affects business operators. There is a lack of labor for security guards. It also deters the development of policy and regulations regarding the employment of migrant workers. (2) The protection of the rights regarding the employment of migrant workers as security guards: There is no provision regarding employment contracts as well as training quality and standards. The determination of regular working hours and compensation for overtime is not appropriate and fair. (3) The supervision of security business organizations: There is a lack of personnel with knowledge, ability, and expertise. The determination of authority and duties in the development of security business is not clear. This results in the lack of support and standards in regard to the ethics of companies and security guards.

Keywords: Security Business; Migrant Workers; Security Guard; Security Act, B.E. 2558

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Pormmeedech, C., Sutthibodee, S., & Artiuate, U. (2023). The development of legal measures related to security business. *Ph.D. in Social Sciences Journal*, 13(2), 557-570.

¹ Doctor of Laws Program, Ramkhamhaeng University
2086 Ramkhamhaeng Road, Haumark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: chit2512@hotmail.com

² Faculty of Law, Ramkhamhaeng University

³ Office of the Attorney-General

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจรักษาความปลอดภัยเป็นอาชีพที่ต้องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงมีการจัดตั้งบริษัทรักษาความปลอดภัยเอกชนขึ้น ในปี พ.ศ. 2562 แรงงานที่อยู่ในธุรกิจรักษาความปลอดภัยมีอยู่ประมาณ 110,850 คน (Security Business: Growing Against the Economic Trend, 2006) โดยบริษัทรักษาความปลอดภัยประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่จะสรรหามาเพื่อรองรับกับความต้องการของผู้ใช้บริการในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและป้องกันทรัพย์สินที่มากขึ้น ไม่เพียงพอรองรับกับความต้องการของประชาชน ประกอบกับประเทศไทยเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community--AEC) ซึ่งมีส่วนในการส่งเสริมพัฒนาโยบายมุ่งออกกฎเกณฑ์การรับบุคคลที่เป็นแรงงานข้ามชาติเข้าทำงาน โดยอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization--ILO) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานให้หน่วยงานด้านแรงงานนำไปใช้ องค์กรต่างๆ โดยสมาชิกกลุ่มประเทศอาเซียนได้มีฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและการส่งเสริมสิทธิของแรงงานข้ามชาติ (ASEAN Consensus on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers) ปัจจุบันผู้ประกอบการให้บริการรักษาความปลอดภัยเป็นจำนวนมาก แต่มีมาตรฐานในการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดสภาพปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการกำหนดสัญญาสิทธิของพนักงานรักษาความปลอดภัย เนื่องจากพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 34 กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยให้เฉพาะบุคคลที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น และห้ามแรงงานข้ามชาติประกอบอาชีพเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย (Department of Employment, 2020) ทำให้เกิดผลกระทบต่องานประกอบธุรกิจรักษา

ความปลอดภัย ขาดแคลนแรงงานในด้านรักษาความปลอดภัยอย่างมาก ในปัจจุบันยังมีการแอบลักลอบรับสมัครพนักงานรักษาความปลอดภัยที่เป็นแรงงานข้ามชาติ เข้ามาทำงานทำให้เกิดปัญหาในการควบคุมกำกับดูแลพนักงานรักษาความปลอดภัย และส่งผลต่อความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ทำให้ประชาชนที่ใช้บริการธุรกิจรักษาความปลอดภัย รวมทั้งข้อกำหนดงานห้ามคนต่างด้าวตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพ และความไม่เสมอภาคในการประกอบอาชีพ

2. ปัญหาการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการจ้างงาน พนักงานรักษาความปลอดภัย หลักเกณฑ์การจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยในบริษัทส่วนใหญ่ยังไม่มีมาตรฐานและเหมาะสม รวมถึงการฝึกอบรม และมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น และค่าตอบแทนการทำงานที่เป็นธรรมตามกฎหมายแรงงาน จึงจำเป็นต้องกำหนดในข้อสัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยให้มีลักษณะเดียวกันเพื่อคุ้มครองสิทธิแก่พนักงานรักษาความปลอดภัย

3. ปัญหาการควบคุมดูแลองค์กรธุรกิจรักษาความปลอดภัย บริษัทธุรกิจรักษาความปลอดภัย หรือพนักงานรักษาความปลอดภัย อาจการเปิดเผยข้อมูลหรือไม่รักษาความลับของผู้ว่าจ้าง ก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น จึงต้องการควบคุมจรรยาบรรณและจริยธรรมวิชาชีพของธุรกิจงานรักษาความปลอดภัย

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมา ถือว่าเป็นปัญหาที่มีส่วนสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจรักษาความปลอดภัยของบริษัทที่ให้บริการงานรักษาความปลอดภัยและพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อให้ธุรกิจรักษาความปลอดภัยเป็นองค์กรเอกชนที่มีศักยภาพในการปฏิบัติงานต่อผู้ใช้บริการและปฏิบัติหน้าที่ให้ได้มาตรฐานสากล จึงจำเป็น

ต้องพัฒนาปรับปรุงกฎหมายธุรกิจรักษาความปลอดภัยให้เหมาะสม

กฎหมาย และการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังกล่าว จำนวน 10 คน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย
3. เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยระหว่างกฎหมายของไทยกับกฎหมายต่างประเทศ
4. เพื่อศึกษาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยในประเทศไทยให้เหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยทำการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยของต่างประเทศ ประกอบด้วยประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (common law) ได้แก่ สหราชอาณาจักร สิงคโปร์ แคนาดา และประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (civil law) ได้แก่ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 กลุ่ม จำนวน 25 คน ได้แก่ บริษัทรักษาความปลอดภัย พนักงานรักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ผู้ใช้บริการบริษัทรักษาความปลอดภัย และนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยในประเทศไทย
2. ทำให้ทราบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย
3. ทำให้ทราบการวิเคราะห์และเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยระหว่างกฎหมายของไทยกับกฎหมายต่างประเทศ
4. ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยในประเทศไทยให้เหมาะสม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย

การรักษาความปลอดภัย (private security) มีการพัฒนาการรักษาความปลอดภัยให้หน่วยงาน องค์กร มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น และธุรกิจรักษาความปลอดภัยมีการขยายตัวอย่างมาก มีแนวความคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

1. การป้องกันอาชญากรรม คือ การป้องกันมิให้สุจริตชนถูกละเมิดกฎหมาย และป้องกันมิให้คนที่เคยกระทำความผิดมาแล้วต้องกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ประมวลกฎหมายฮัมบูราปี ได้บัญญัติไว้ว่า ผู้ใดก่อสร้างเคหสถานสำหรับบุคคลอยู่อาศัยมีลักษณะไม่มั่นคงแข็งแรง และเคหสถานที่สร้างเกิดพังทลายเป็นสาเหตุให้เจ้าของบ้านถึงแก่ความตาย ผู้ก่อสร้างต้องระวางโทษประหารชีวิต ถือได้ว่ากฎหมายดังกล่าว เป็นต้นกำเนิดของทฤษฎีป้องกันอาชญากรรม และซีชาร์ เบคคาเรีย นักอาชญาวิทยาชาวอิตาลี ได้กล่าวสนับสนุนแนวความคิดดังกล่าวไว้ (Piamsomboon, 1983) รวมทั้ง

ต้องมีการบัญญัติกฎหมายที่เที่ยงธรรม การป้องกันอาชญากรรมต้องอาศัยผู้รักษากฎหมายและตีความกฎหมายที่เที่ยงตรง การป้องกันอาชญากรรมต้องครอบคลุมถึงการสนับสนุนคุณภาพชีวิตในสังคม โดยยกย่องสรรเสริญ และให้รางวัลแก่ผู้ประพฤติดี การป้องกันอาชญากรรมต้องเน้นความสำคัญในการส่งเสริมปรับปรุงการศึกษาให้สมบูรณ์ (Choobamroong & Lerdtomornsakul, 2012)

2. ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (community relation theory) มีลักษณะเป็นการจัดการสภาพทั่วไป ในระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้าน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทำให้ง่ายต่อการควบคุมและสังเกตตรวจตรา โดยไม่ทำให้ล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพของบุคคล รวมทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง และผู้อื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม

3. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (crime control through environmental design) มีการผสมผสานกันระหว่างแนวความคิดทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ ทำให้คุณประโยชน์ทั้งในทางปฏิบัติ และการบริหารสถานการณ์ตามสภาพพื้นที่ที่ต่างกันได้เป็นอย่างดี

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยของประเทศไทย

ประเทศไทยมีกฎหมายที่ใช้ควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัย คือ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 โดยเจตนามุ่งหมายของพระราชบัญญัตินี้เพื่อกำหนดมาตรฐานของธุรกิจรักษาความปลอดภัย กำหนดมาตรฐานของพนักงานรักษาความปลอดภัย และเป็นการยกระดับมาตรฐานธุรกิจรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัยอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการและช่วยเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยของ

สังคม (Intaraamnuy, 2017)

มาตรา 3 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ธุรกิจรักษาความปลอดภัย” หมายความว่า ธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัยโดยจัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตทำหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของบุคคล โดยได้รับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นใด แต่ไม่รวมถึงการให้บริการรักษาความปลอดภัย โดยหน่วยงานของรัฐตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษานั้น ผู้ใดก็ตามที่ประสงค์จะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัยจึงต้องเป็นบริษัทและได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยจากนายทะเบียน (มาตรา 16) และผู้ใดประสงค์จะทำหน้าที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตจากนายทะเบียน (มาตรา 33) นั้นหมายความว่า ใครจะเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจะต้องไปขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับใบอนุญาตกับทางสถานีตำรวจทั่วประเทศให้เรียบร้อยภายใน 60 วัน ทั้งนี้ พนักงานรักษาความปลอดภัยทุกคนต้องมีใบอนุญาตและผ่านการอบรมหากพนักงานกำหนดจะไม่ได้รับความคุ้มครองตามบทเฉพาะกาลของกฎหมายฉบับนี้ โดยต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่า ผู้ใดทำหน้าที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยไม่ได้รับอนุญาตมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 63) และกรณีผู้ประกอบการผู้ใดประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยโดยไม่ได้รับอนุญาตมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 55) รวมทั้งยังต้องมีระบบการแจ้งเหตุและแจ้งรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยให้แก่ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับทราบ เพื่อสามารถตรวจสอบและติดตามตัวได้

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 34 วรรคแรก ยังได้ระบุถึง

การทำหน้าที่พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต โดยผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย รับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้ (1) มีสัญชาติไทย (2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ (3) สำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่ใช้อยู่ในขณะ ที่สำเร็จการศึกษา (4) ได้รับหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการ ฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยจากสถาน ฝึกอบรมที่นายทะเบียนกลางรับรอง โดยการรับรอง สถานฝึกอบรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่อนายทะเบียน กลางได้รับคำขอรับการรับรองให้มีหนังสือแจ้งคำสั่ง รับรองหรือไม่รับรองไปยังผู้ยื่นคำขอทราบภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ และผู้ขอรับใบอนุญาตเป็น พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องไม่มี ลักษณะต้องห้าม ดังนี้ (1) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือ ติดยาเสพติดให้โทษหรือเป็นโรคติดต่อที่คณะกรรมการ กำหนด (2) เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่ สมประกอบ คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความ สามารถ (3) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุกสำหรับความผิดเกี่ยวกับชีวิตและ ร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับ เพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการพนัน หรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับ ยาเสพติด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 ปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต และมีไ ช่ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา และ (4) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความ ปลอดภัยรับอนุญาตมาแล้ว ยังไม่ถึง 2 ปีนับถึงวันยื่น คำขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย รับอนุญาต

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความ ปลอดภัยของต่างประเทศ

กฎหมายบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชน ในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้เลือกสหราชอาณาจักร สหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมนี แคนาดา และสาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยทั้ง 4 ประเทศดังกล่าว มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจรักษาความปลอดภัย ดังนี้

1. การกำหนดคุณสมบัติสัญชาติพนักงานรักษา ความปลอดภัยที่เป็นแรงงานข้ามชาติ พบว่า (1) สหราชอาณาจักร มีพระราชบัญญัติอุตสาหกรรม การรักษาความปลอดภัยของเอกชน ค.ศ. 2001 (Private Security Industry Act 2001) กำหนดคุณสมบัติ จะต้องมิถิ่นพำนักและสิทธิในการทำงานประเทศ สหราชอาณาจักร ไม่ว่าบุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตจะมี สัญชาติใดก็ตาม (2) แคนาดา ไม่ได้จำกัดคุณสมบัติ เฉพาะบุคคลที่มีสัญชาติเดียวกันในประเทศนั้นๆ แต่ ต้องมีที่พำนักในประเทศหรือมีสิทธิทำงานในประเทศ จึงจะสิทธิเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ ซึ่ง เป็นการเปิดโอกาสให้แรงงานข้ามชาติมีสิทธิเลือก ทำงานได้อย่างเสรี นอกจากนี้ยังต้องมีการกำหนด หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณสมบัติไว้อย่างเข้มงวด (3) สาธารณรัฐสิงคโปร์ มีกฎหมายว่าด้วยอุตสาหกรรม รักษาความปลอดภัยภาคเอกชน ค.ศ. 2007 (Private Security Industry Act 2007) แต่เป็นการจำกัดสัญชาติ แรงงานข้ามชาติไว้ โดยกำหนดให้เฉพาะผู้มีที่พำนักถาวรในสิงคโปร์ หรือเป็นพลเมืองชาวมาเลเซียที่ได้รับ หนังสือรับรองความประพฤติที่ดี (certificate of good conduct) ที่ออกโดยรัฐบาลมาเลเซีย และได้รับใบ อนุญาตการทำงานที่ออกโดยรัฐบาลสิงคโปร์โดย อนุญาตให้ทำงานเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยได้ และต้องผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมตามที่กำหนด และ (4) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีพระราชบัญญัติ อุตสาหกรรมบริการรักษาความปลอดภัยของเอกชน ค.ศ. 2003 (Private Security Industry Act 2003) กำหนด

ให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต้องเป็นพลเมืองในประเทศ มีการตรวจสอบประวัติ ความประพฤติและต้องได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตร

2. การคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการจ้างแรงงาน พนักงานรักษาความปลอดภัย

2.1 การจัดทำสัญญาจ้างแรงงานพนักงานรักษาความปลอดภัย พบว่า สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐสิงคโปร์ แคนาดา และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีการทำสัญญารูปแบบจ้างเหมาบริการตามแบบที่กำหนด

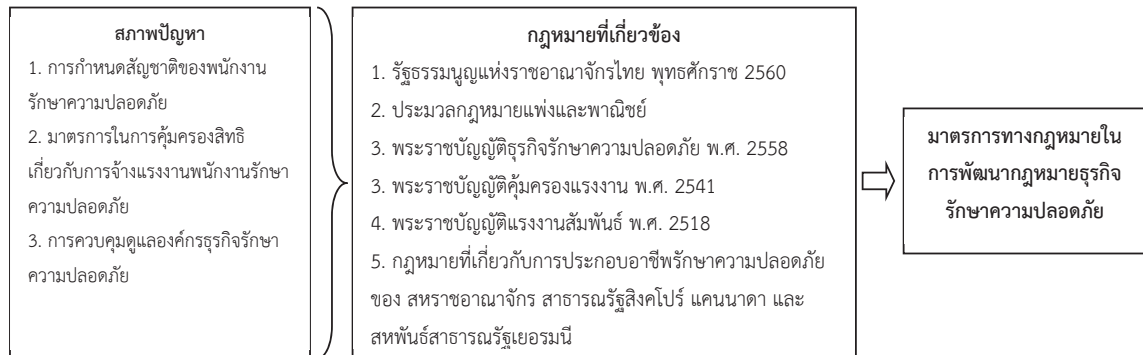
2.2 การกำหนดหลักเกณฑ์การจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัย พบว่า (1) สหราชอาณาจักร มีกฎหมายพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมรักษาความปลอดภัยของเอกชน ค.ศ. 2001 มาใช้บังคับกับการรักษาความปลอดภัยของเอกชนขึ้นมาควบคุมโดยเฉพาะ และมีหน่วยงานของรัฐบาล เรียกว่า “หน่วยงานด้านอุตสาหกรรมรักษาความปลอดภัย” (The Security Industry Authority--SIA) เพื่อกำกับดูแลเกี่ยวกับใบอนุญาตและกำหนดรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัยของผู้ประกอบธุรกิจและบุคคล ผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย และมีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุญาต ต่ออายุใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต และเป็นผู้เก็บรักษาทะเบียนแห่งชาติของบุคคลและบริษัทต่างๆ ที่ได้รับใบอนุญาต (2) สาธารณรัฐสิงคโปร์มีกฎหมายว่าด้วยอุตสาหกรรมรักษาความปลอดภัยภาคเอกชน ค.ศ.2007 (Private Security Industry Act 2007) เพื่อควบคุมการสืบสวนและการรักษาความปลอดภัยในด้านต่างๆ ของเอกชน ที่เป็นการให้บริการแก่บุคคลในประเทศ (3) แคนาดา มีการตราทบัญญัติมาบังคับใช้เฉพาะในระดับจังหวัด (province) และเขต (territory) เท่านั้น โดยบทบัญญัติการรักษาความปลอดภัยเอกชนของในระดับจังหวัด

Ontario มีการออกกฎหมายพระราชบัญญัตินักสืบเอกชนและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย R.S.O. ค.ศ. 1990 (Private Investigators and Security Guards Act, R.S.O. 1990) มาใช้บังคับ และ (4) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมรักษาความปลอดภัยของเอกชน ค.ศ. 1927 เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับและมีสถาบัน The Brandenburg Institute for Society and Security (BIGS) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยของเอกชน

2.3 การคุ้มครองสวัสดิภาพแรงงานพนักงานรักษาความปลอดภัย พบว่า สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐสิงคโปร์ แคนาดา และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีบทบัญญัติเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนการทำงาน ค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา เงินรางวัลพิเศษต่างๆ ของพนักงานรักษาความปลอดภัยไว้อย่างชัดเจน

3. การควบคุมดูแลองค์กรธุรกิจรักษาความปลอดภัย พบว่า สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐสิงคโปร์ แคนาดา และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีการกำหนดแนวทางในการบริหารการรักษาความปลอดภัยเอกชน โดยมีการควบคุมตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยไปจนถึงระดับผู้ประกอบธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย และจัดรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัยเอกชนอย่างชัดเจน ที่รองรับกับรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัยตามที่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติของบริบทสังคมประเทศนั้นๆ เช่น บริการรักษาความปลอดภัยทั่วไป บริการคุ้มกันแก่บุคคล บริการดูแลเงินสดและของมีค่าระหว่างการขนส่ง และบริการดูแลทางเข้าออกและควบคุมความปลอดภัยภายในสถานที่บริการโดยเฉพาะสถานบันเทิง

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

มาตรการทางกฎหมายในธุรกิจรักษาความปลอดภัยที่ใช้ปัจจุบัน ยังไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการทางกฎหมายไม่สอดคล้องตามกฎหมายแรงงาน ทำให้มีผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชน จึงจำเป็นต้องศึกษาพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศให้เกิดการพัฒนามาตรการรักษาความปลอดภัยเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิแก่ประชาชนในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย และทรัพย์สินและยังไม่มีประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อหามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยทำการศึกษาทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งเอกสารของไทยและต่างประเทศ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interviews) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสารมาสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องทั้ง 5 กลุ่ม จำนวน 25 คน ได้แก่ บริษัทรักษาความปลอดภัย พนักงานรักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ผู้ใช้บริการบริษัทรักษาความปลอดภัย และนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย

3. การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) เมื่อได้ข้อมูลจากการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกดังกล่าวแล้ว นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หาแนวทางพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยในประเทศไทยให้เหมาะสม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์จำนวน 10 คน ร่วมแสดงความคิดเห็นในร่างกฎหมายดังกล่าว

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและแปลความหมายจากการเปรียบเทียบ

ผลการวิจัย

การศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยในประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ ตลอดจนปัญหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยการกำหนดสัญญาพนักงานรักษาความปลอดภัย การคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการจ้างงานพนักงานรักษาความปลอดภัย การควบคุมดูแลองค์กรธุรกิจรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ควบคุมธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัยและพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยการวิจัยมีขอบเขตการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายไทย ประกอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะ 6 ว่าด้วยการจ้างแรงงาน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อบังคับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกและการประชุมสนทนากลุ่ม สามารถวิเคราะห์ปัญหาออกเป็น 3 ประเด็น คือ ปัญหาการกำหนดสัญญาพนักงานรักษาความปลอดภัย ปัญหาการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการจ้างงานพนักงานรักษาความปลอดภัย และปัญหาการควบคุมดูแลองค์กรธุรกิจรักษาความปลอดภัย ซึ่งมีรายละเอียดที่สามารถสรุปได้ดังนี้

จากการศึกษา พบว่า การกำหนดสัญญาพนักงานรักษาความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติรักษาความ

ปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 34 กำหนดผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องมีสัญชาติไทยการกำหนดคุณสมบัติที่เคร่งครัดด้านสัญชาติและวุฒิการศึกษา โดยเฉพาะคุณสมบัติด้านสัญชาติ มีการกำหนดให้บุคคลที่มีสัญชาติไทยเท่านั้นส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ เพราะเนื่องจากความต้องการแรงงานพนักงานรักษาความปลอดภัยยังขาดแคลน ในการกำหนดคุณสมบัติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่จะต้องเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยไม่สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงานในด้านรักษาความปลอดภัย ในปัจจุบันแรงงานข้ามชาติมีการเคลื่อนย้ายถิ่นอพยพเข้ามาทำงานในประเทศไทย อันเป็นผลมาจากสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองภายในประเทศต้นทาง โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตให้ดีขึ้น การกำหนดกรอบแนวทางสิทธิในการทำงานและสิทธิประกอบอาชีพที่เลือกหรือยอมรับได้อย่างเสรีไว้ ตามฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและการส่งเสริมสิทธิของแรงงานข้ามชาติ (ASEAN Consensus on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers) และตามอนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ย่อมมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนา นโยบาย และข้อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับกระบวนการรับบุคคลเข้าทำงาน ที่สามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการพัฒนาธุรกิจรักษาความปลอดภัย

สำหรับการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานพนักงานรักษาความปลอดภัย พบว่า พระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 กำหนดห้ามแรงงานข้ามชาติมิให้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยที่เมื่อพิจารณาประกอบกับพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำงานในราชอาณาจักร

กำหนดงานห้ามคนต่างด้าวทำอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย เป็นอาชีพที่ห้ามแรงงานข้ามชาติทำ และถูกสงวนไว้เฉพาะผู้ที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพ และไม่เสมอภาค ในการประกอบอาชีพ ตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติและสมาชิกในครอบครัว (The International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families-ICRMW) อนุสัญญาฉบับที่ 97 ว่าด้วยการจ้างแรงงานอพยพ ค.ศ. 1989 (Convention Concerning Migration for Employment) อนุสัญญาฉบับที่ 111 ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ ค.ศ.1958 (Convention concerning Discrimination in Respect of Employment and Occupation) และอนุสัญญาฉบับที่ 143 ว่าด้วยความเสมอภาคของโอกาสและการปฏิบัติแรงงานอพยพ ค.ศ. 1975 (Convention concerning Migration in Abusive Conditions and The Promotion of Equality of Opportunity and Treatment of Migrant Workers) ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานให้หน่วยงานด้านแรงงานนำไปใช้ ข้อควรต่าง ๆ ดังนั้น ประเทศไทยในฐานะเป็นสมาชิกกลุ่มประเทศอาเซียนมีฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและการส่งเสริมสิทธิของแรงงานข้ามชาติ (ASEAN Consensus on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers) ระบุรับรองสิทธิของแรงงานข้ามชาติในการได้รับสัญญาจ้างแรงงาน ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นมาตรการทางกฎหมายในพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ให้สอดคล้องกับหลักการกฎหมายระหว่างประเทศและฉันทามติอาเซียน โดยเพิ่มเติมคุณสมบัติพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นบุคคลสัญชาติอื่นได้

ในส่วนของการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการจ้างงาน พนักงานรักษาความปลอดภัย ในการทำสัญญาจ้าง พนักงานรักษาความปลอดภัย ในฐานะลูกจ้างไม่ว่าจะมีสัญชาติไทยหรือเป็นแรงงานข้ามชาติ ต้องทำความตกลงกันในสัญญาจ้างเป็นหนังสือ ในเรื่องเกี่ยวกับการจ้าง การทำงาน ระยะเวลาการจ้าง รวมทั้งการระงับของสัญญาจ้างแรงงานได้อย่างเป็นธรรม แต่จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 และพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 สำหรับแรงงานข้ามชาติควรจะต้องพิจารณาถึงข้อกำหนดตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561 ในการทำสัญญาจ้างแรงงานจะต้องเป็นลายลักษณ์อักษร สัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องเป็นมาตรฐาน ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นมาตรการทางกฎหมายในพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ให้มีความชัดเจน โดยสัญญาว่าจ้างระหว่างบริษัทรักษาความปลอดภัยกับพนักงานรักษาความปลอดภัยกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ และในส่วนการคุ้มครองสวัสดิภาพแรงงานพนักงานรักษาความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ได้วางหลักการกำหนดเวลาทำงานปกติและค่าตอบแทนการทำงาน ในเวลาทำงานปกติที่เกินกว่าวันละ 8 ชั่วโมงสำหรับลูกจ้างซึ่งไม่ได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือนไว้ในทำนองเดียวกัน แต่ในการทำหน้าที่พนักงานรักษาความปลอดภัยมีการกำหนดการทำงานรับจ้างเป็นรายวัน ทำงานสัปดาห์ละ 6 วัน วันละ 12 ชั่วโมง การตกลงทำงานวันละ 12 ชั่วโมง จึงถือว่าเป็นเวลาทำงานปกติ ควรมีสวัสดิการได้รับค่าจ้างสำหรับการทำงาน 8 ชั่วโมง และค่าตอบแทนเพิ่มเติมอีก 4 ชั่วโมง ซึ่งตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ไม่มีบทบัญญัติเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนการ

ทำงาน ค่าตอบแทนการทำงานล่วงเวลา เงินรางวัล พิเศษต่างๆ ไว้ พนักงานรักษาความปลอดภัย จึงได้รับผลกระทบ ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นมาตรการทางกฎหมายในพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ให้มีความชัดเจน กำหนดขอบเขตของงานและระยะเวลาให้บริการรักษาความปลอดภัย โดยให้มีระยะเวลาการทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมง และมีการเข้าเวรผลัดเปลี่ยนกัน และกำหนดอัตราค่าจ้าง ต้องให้ค่าแรงพนักงานรักษาความปลอดภัยตามประเภทงานที่ปฏิบัติ ซึ่งให้เป็นไปตามประกาศกำหนด และหากทำงานเกินระยะเวลาที่กำหนดให้พนักงานได้รับค่าล่วงเวลาในการทำงาน แต่ต้องทำงานล่วงเวลาไม่เกิน 2 ชั่วโมง

สุดท้ายเป็นการควบคุมดูแลองค์การธุรกิจรักษาความปลอดภัย องค์การที่เข้ามาควบคุมธุรกิจรักษาความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 3 กำหนดให้มีคณะกรรมการที่กำกับดูแลธุรกิจรักษาความปลอดภัย แต่คณะกรรมการดังกล่าวตามกฎหมายมีหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลธุรกิจรักษาความปลอดภัยเพื่อให้นายทะเบียนรับไปปฏิบัติ แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการที่มีอยู่มีหน้าที่กำหนดนโยบายเท่านั้น แต่คณะกรรมการที่ปรากฏตามกฎหมายไม่มีหน้าที่ในการพัฒนาส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัย ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจรักษาความปลอดภัยขาดการส่งเสริม และดูแลเรื่องจรรยาบรรณของบริษัทและพนักงานรักษาความปลอดภัย ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นมาตรการทางกฎหมายในพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ให้มีคณะกรรมการที่กำกับดูแลธุรกิจรักษาความปลอดภัยให้มีอำนาจในการออกข้อกำหนดหลักจรรยาบรรณปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

การอภิปรายผล

พนักงานรักษาความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 34 กำหนดผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องมีสัญชาติไทยเท่านั้น ทำให้เกิดการขาดแคลนพนักงานรักษาความปลอดภัย ดังนั้น การกำหนดให้เพิ่มบุคคลสัญชาติอื่นสามารถเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยได้ส่งอันจะส่งผลต่อเศรษฐกิจและอัตราเจริญเติบโตของประเทศ ยังสอดคล้องกับการส่งเสริมการพัฒนานโยบายและข้อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการรับแรงงานข้ามชาติ สำหรับการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการจ้างงานพนักงานรักษาความปลอดภัยของแรงงานข้ามชาติเกี่ยวกับสัญญาจ้างแรงงานยังไม่มีกำหนดให้จัดสัญญาเกิดการเอาเปรียบในการทำงาน รวมทั้งคุณภาพมาตรฐานเกี่ยวกับการฝึกอบรม และการกำหนดเวลาทำงานปกติและค่าตอบแทนการทำงานในเวลาทำงาน จึงต้องกำหนดให้สัญญาว่าจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยต้องทำเป็นหนังสือ และกำหนดหลักสูตรการจัดการธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย กำหนดประเภทของลักษณะการรักษาความปลอดภัยให้สอดคล้องกับรูปแบบการฝึกอบรม และกำหนดเวลาทำงานปกติและค่าตอบแทนการทำงานในเวลาทำงานปกติที่เป็นธรรมแก่พนักงานรักษาความปลอดภัย และอัตราจ่ายค่าแรงตามประเภทงานที่ปฏิบัติ ซึ่งให้เป็นไปตามประกาศและหากทำงานเกินระยะเวลาที่กำหนดให้ได้รับค่าล่วงเวลาในการทำงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 สุดท้ายการควบคุมดูแลองค์การธุรกิจรักษาความปลอดภัย ยังขาดผู้เชี่ยวชาญ และการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัยที่ชัดเจน ทำให้การกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารธุรกิจ โดยเพิ่มอำนาจเพิ่มเติมคณะกรรมการส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัยในด้านกำกับและพัฒนากำหนดหลัก

จรรยาบรรณในธุรกิจรักษาความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดสัญญาของพนักงานรักษาความปลอดภัย

เนื่องจากการศึกษา พบว่า การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยให้เฉพาะบุคคลที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น ไม่เพียงพอต่อความต้องการกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย และเมื่อพิจารณาตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 ประกอบกับประกาศ กระทรวงแรงงาน เรื่องการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำงานในราชอาณาจักร เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพ ตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติและสมาชิกในครอบครัว (The International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families-ICRMW) อนุสัญญาฉบับที่ 97 ว่าด้วยการจ้างแรงงานอพยพ ค.ศ.1989 (Convention Concerning Migration for Employment) อนุสัญญาฉบับที่ 111 ว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ ค.ศ.1958 (Convention concerning Discrimination in Respect of Employment and Occupation) และอนุสัญญาฉบับที่ 143 ว่าด้วยความเสมอภาคของโอกาสและการปฏิบัติแรงงานอพยพ ค.ศ.1975 (Convention concerning Migration in Abusive Conditions and The Promotion of Equality of Opportunity and Treatment of Migrant Workers) และหลักการทางกฎหมายว่าด้วยการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยเสรีของกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ให้สิทธิในการรับรองการทำงานของแรงงานข้ามชาติในการประกอบอาชีพ พนักงานรักษาความปลอดภัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ

ได้แก่ กำหนดให้เพิ่มคุณสมบัติพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นบุคคลสัญชาติอื่นได้ ทั้งนี้ เพื่อรองรับความต้องการของแรงงานพนักงานรักษาความปลอดภัยที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากมีอาคาร หมู่บ้าน หน่วยงานราชการ และห้างสรรพสินค้าปลูกสร้างขึ้นมาอยู่ตลอด อีกทั้งประชาชนต้องการการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพราะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกระทำการเองได้ และให้สิทธิในการรับรองการทำงานของแรงงานข้ามชาติในการประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย ตามฉันทามติกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) และหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

2. ข้อเสนอแนะในปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานในการจ้างแรงงานของพนักงานรักษาความปลอดภัย

เนื่องจากการทำสัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 กฎหมายไม่ได้กำหนด ต้องทำความตกลงกันในสัญญาจ้างเป็นหนังสืออย่างชัดเจน และในเรื่องเกี่ยวกับเงื่อนไขการจ้าง การทำงาน ระยะเวลาการจ้าง รวมทั้งการระงับของสัญญาจ้างแรงงานได้อย่างเป็นธรรม แต่สำหรับแรงงานข้ามชาติมีข้อกำหนดตามพระราชกำหนดการบริหารจัดการ การทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ในการทำสัญญาจ้างแรงงานระบุไว้ชัดเจนจะต้องเป็นลายลักษณ์อักษร สัญญาจ้างพนักงานรักษาความปลอดภัยจึงต้องเป็นหนังสืออย่างชัดเจนและต้องมีมาตรฐานเกี่ยวกับคุณภาพการฝึกอบรม ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ได้แก่

2.1 กำหนดให้สัญญาว่าจ้างต้องทำเป็นหนังสือระหว่างบริษัทรักษาความปลอดภัยกับพนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อเป็นการปกป้องสิทธิของลูกจ้าง พนักงานรักษาความปลอดภัย ในกรณีแรงงานข้ามชาติมีแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดตาม

พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้สัญญาจ้างแรงงานข้ามชาติต้องทำเป็นหนังสืออย่างชัดเจน

2.2 กำหนดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรภาคบังคับพื้นฐานครบ การให้บริการรักษาความปลอดภัยและการลาดตระเวน และการให้บริการจัดการต่อเหตุการณ์ หรือการจัดการดูแลเหตุการณ์ด้านความปลอดภัย โดยกำหนดชั่วโมงการฝึกอบรม หลักสูตรละ 40 ชั่วโมง แต่เป็นหลักสูตรพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ต้องอารักขาบุคคลเป็นการส่วนตัว ต้องฝึกอบรมเกี่ยวกับการคุ้มกันบุคคลเพิ่มเติมอีก 80 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มทักษะและกำหนดประเภทของลักษณะการรักษาความปลอดภัยให้สอดคล้องกับรูปแบบการฝึกอบรม

2.3 กำหนดให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการจัดการธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย เพื่อให้ทราบถึงหลักการแนวทางในการประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย ภายใต้กรอบของกฎหมายที่กำหนด

2.4 กำหนดเวลาทำงานปกติและค่าตอบแทนการทำงานในเวลาทำงานปกติที่พนักงานรักษาความปลอดภัยทำงานไม่เกินกว่าวันละ 8 ชั่วโมง และมีการเข้าเวรผลัดเปลี่ยนกัน และกำหนดอัตราค่าจ้างต้องให้ค่าแรงพนักงานรักษาความปลอดภัยตามประเภทงานที่ปฏิบัติ ซึ่งให้เป็นไปตามประกาศกำหนดและหากทำงานเกินระยะเวลาที่กำหนดให้พนักงานได้รับค่าล่วงเวลาในการทำงาน แต่ต้องทำงานล่วงเวลาไม่เกิน 2 ชั่วโมง เพื่อเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพแรงงานพนักงานรักษาความปลอดภัย

3. ข้อเสนอแนะในปัญหาเกี่ยวกับการกำกับดูแลองค์กรธุรกิจรักษาความปลอดภัย

เนื่องจากคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมให้ธุรกิจรักษาความปลอดภัย ไม่มีหน้าที่ในการพัฒนาส่งเสริมธุรกิจ

รักษาความปลอดภัย ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจรักษาความปลอดภัยขาดการส่งเสริม และดูแลเรื่องจรรยาบรรณของบริษัทและพนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ได้แก่

3.1 กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ให้มีความหมายถึงคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมให้ธุรกิจรักษาความปลอดภัยสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามคำว่า “คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย” เพื่อให้มีคณะกรรมการส่งเสริมให้ธุรกิจรักษาความปลอดภัยสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับประโยชน์จากธุรกิจรักษาความปลอดภัย

3.3 กำหนดให้เพิ่มเติมคณะกรรมการที่เป็นฝ่ายส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัย เพื่อให้มีคณะกรรมการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจ ในพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย

3.4 กำหนดให้เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัยเพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมธุรกิจรักษาความปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ในด้านกำกับและพัฒนารักษาความปลอดภัยให้มีความเข้มแข็งมั่นคง การส่งเสริมสนับสนุนให้ธุรกิจรักษาความปลอดภัยมีบทบาทสร้างเสริมความแข็งแกร่งให้ระบบเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน การคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชนด้านการธุรกิจรักษาความปลอดภัย และการกำหนดหลักจรรยาบรรณในธุรกิจรักษาความปลอดภัย

References

- Choobamroong, A., & Lerdtomornsakul, U. (2012). *Crime and criminology*. Chulalongkorn University Press. [In Thai]
- Department of Employment. (2020). *Department of Employment inspects intensive aliens, snatching careers for Thai people*. Retrieved from https://www.doe.go.th/prd/main/news/param/site/1/cat/7/sub/0/pull/detail/view/detail/object_id/36936 [In Thai]
- Intaraamnuy, W. (2017). *Law on business security*. Retrieved from https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=1756 [In Thai]
- Piamsomboon, P. (1983). *Controlling crime from the environment: Theory and measures*. Odeon Store. [In Thai]
- Security Business: Growing Against the Economic Trend*. (2006). Retrieved from <https://positioningmag.com/30539> [In Thai]